

Filmoteka Szkolna

Temat lekcji: Człowiek w sytuacji zagrożenia

Opracowanie: Joanna Dłuska i Agnieszka Kawaska

Etap edukacyjny: szkoła ponadpodstawowa

Przedmiot: godzina wychowawcza

Czas: 2 godziny lekcyjne

Cele ogólne:

- Zapoznanie uczniów z filmem „Szczurołap”;
- Wprowadzenie pojęcia: dokument kreacyjny;
- Zaznajomienie z wielowarstwowością dzieła filmowego

Cele szczegółowe:

- uczeń kształci kompetencje komunikacyjne w zakresie odbioru i tworzenia różnych komunikatów;
- uczeń świadomie i krytycznie odbiera dzieło filmowe, kształci i utrwała umiejętność abstrakcyjnego odbioru dzieła kultury;
- uczeń samodzielnie dokonuje oceny postaw bohaterów filmowych i literackich;
- uczeń potrafi odczytać treści paraboliczne;
- uczeń ma świadomość różnorodności własnych uczuć w sytuacji zagrożenia;

Metody pracy:

- wykład,
- burza mózgów,
- drama,
- praca z tekstem,
- praca w grupach

Środki dydaktyczne:

- film,
- wybór tekstów do pracy w grupach,
- rzutnik multimedialny

Przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie do zajęć:

- Gdybyś mógł być zwierzęciem, to w które z nich byś się wcielił? – odgrywanie ról;
- A teraz wyobraź sobie, że nie masz wyboru i musisz być szczurem. Co czujesz, jak się będziesz zachowywał, jak będą odbierać cię ludzie?

2. Projekcja filmu

- Podział zespołu klasowego na dwie grupy:
 - I – obserwacja postaw zegarmistrza
 - II – obserwacja zachowań szczurów

3. Konfrontacja zebranych informacji:

- Dyskusja, „burza mózgów”
- Analiza i interpretacja sceny otwierającej i zamykającej film

Filmoteka Szkolna

4. Człowiek w sytuacji zagrożenia – kat i ofiara (praca z fragmentami tekstów w III grupach)
 - I grupa – fragment „Dzieci Ireny Sendlerowej”
 - II grupa – fragment „Rozmów z katem”
 - III grupa – fragment „Pianisty”
5. Wymieszanie grup (III grupy o innym składzie, w każdej członkowie I, II, III grupy z punktu 4.)
 - Podzielenie się refleksjami na temat przeczytanych fragmentów
6. Wysłuchanie przemówienia gen. W. Jaruzelskiego z 13 grudnia 1981 roku – podanie jednego z wielu możliwych kierunków interpretacji filmu
 - Wykorzystanie materiałów zawartych w [broszurze prof. Mikołaja Jazdona](#)
7. Co to jest dokument kreacyjny?- uporządkowanie informacji o rodzaju filmu dokumentalnego na podstawie różnych źródeł (patrz bibliografia).
8. Praca domowa: Wciel się w jednego z poznanych dziś bohaterów (filmowych lub literackich) i napisz, co czujesz w sytuacji zagrożenia.

Bibliografia:

- *Film w edukacji humanistycznej*, praca zbiorowa pod red. Ewy Nurczyńskiej-Fidelskiej, PWN, Warszawa 1993;
- Matusiak B., *Drama na lekcjach języka polskiego w szkole średniej*, Stentor, Warszawa 2001
- Mieszkowska Anna, *Dzieci Ireny Sendlerowej*, Muza, Warszawa 2009
- Moczarski Kazimierz, *Rozmowy z katem*, Znak, Kraków 2004;
- *Słownik filmu*, praca zbiorowa pod red. Rafała Syski, Zielona Sowa, Kraków 2005, str.45;
- Szpilman Władysław, *Pianista*, Znak, Kraków 2000;